

Pelastustieohjetta on noudatettava Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen toiminta-alueella

Säädösperusta:

Pelastuslaki 379/2011, 11§

Rakennusmääräyskokoelma E1: 11.1.1, 11.2.1. (kumoutunut)

YM asetus 848/2017, 40§

SM asetus pelastustien merkitsemisestä, 1384/2003

Yleistä:

Pelastustie on ajotie tai muu ajoyhteys, jota käyttäen hälytysajoneuvot pääsevät tulipalon sattuessa tai muussa hätätilanteessa riittävän lähelle rakennusta, rakennelmaa ja sammutusvedenottoaikoja. Pelastustie terminä on ollut rakentamismääräyksissä vuodesta 1997. Vuosien 1976–1997 välisenä aikana pelastustie on kulkenut rakentamismääräyksissä termillä palotie. Pelastustien merkitsemisestä on säädetty asetuksella vuonna 2003.

1. Pelastustien suunnittelun perusteet:

Enintään kahdeksankerroksisissa asuinrakennuksissa toinen uloskäytävä voidaan korvata varatiellä, jonka kautta pelastautuminen on mahdollista omatoimisesti tai pelastuslaitoksen toimenpitein. Varatienä voidaan käyttää tarkoituksenmukaisesti sijoitettua parveketta tai ikkunaa.

Yli kaksikerroksisissa rakennuksissa, joissa pelastuslaitoksen toiminnan varaan suunniteltu varatie on yli seitsemän metrin korkeudella, on varmistettava pelastuslaitoksen nostokaluston pääsy riittävän lähelle kunkin asunnon varatietä.

Maanpäällinen kellarikerros tulkitaan paloteknisessä mielessä kerrokseksi.

Sammutus- ja pelastustyön tarpeet voivat tapauskohtaisesti edellyttää pelastustien suunnittelua rakennusten läheisyyteen varatiejärjestelyistä riippumatta.

Kemikaaliturvallisuuslainsäädännön mukaiset ajo- ja pelastustieyhteydet on huomioitava suunnittelussa.

Ensihoitoyksikön tulee päästä kaikissa rakennuksissa porrashuoneen tai muun sisäänkäynnin läheisyyteen.

2. Pelastustien mitoitus:

Ajoreitin vähimmäisvaatimukset:

- leveys 3,5 m
- vapaa ajokorkeus 4,3 m
- sisäkaarten säde 5,5 m
- ulkokaarten säde 12,5 m
- kantavuus 32 tn (akselipaino enintään 11 tn)

Ajoreitillä olevissa korkeusmuutoksissa lähestymis- ja jättökulma enintään 6 ° (n.10,5 %).

Toimintapaikan koko (optimietäisyys rakennuksesta 5 m):

- leveys 6 m (optimaalinen leveys 8 m)
- pituus 13 m

Toimintapaikan sallitut kaltevuudet:

- Pituussuunta: enintään 6 ° (n.10,5 %) ajoneuvon keula alamäkeen päin ja enintään 3 ° (n. 5,3 %) ajoneuvon keula ylämäkeen päin
- Leveyssuunta: enintään 1,7 ° (3 %)

Kalteva toimintapaikka tulee lähtökohtaisesti suunnitella ajoneuvon keula alamäkeen päin.

Ilmoitetut enimmäiskaltevuudet eivät saa ylittyä molempiin suuntiin kaltevalla toimintapaikalla.

Toimintapaikan tukijalkojen kuormat:

- tukijalkapaine aluslevyllä 250 kN/tukijalka (aluslevy 750 x 750 mm)

Pelastusajoneuvon enimmäismittoja:

- leveys 2,6 m
- tukijalat levitettynä 6,0 m
- pituus 12 m
- korkeus 3,8 m
- kokonaispaino 32 tn
- akselipaino 11 tn

Puomin ulottuma sivulle enintään 18 m, tällä kohdalla korkeus ulottuma on 24 m.

Ensihoitoyksikön reitin vähimmäisvaatimukset:

- Leveys ja korkeus 3 m
- ulkokaarten säde 7 m
- kokonaispaino 4 tn

3. Pelastustien pintarakenteet:

Pelastustien päällysteenä voi olla esim. kivetys, asfaltti, betoni, kivituhka tai nurmikivi. Vahvistettu nurmikko ei sovellu pelastustien päällysteeksi, koska talvikunnossapito ei toteudu.

4. Pelastustiesuunnitelmassa esitettävät asiat:

Tontin pelastustiet pelastusajoneuvon toimintapaikkoineen pitää esittää asemapiirustuksessa tai erillisessä pelastustiepiirroksessa, liite 1 (mittakaava 1:500). Piirros liitetään rakennuslupapiirustuksiin, pelastussuunnitelmaan sekä rakennuksen käyttö- ja huolto-ohjeeseen.

Pelastustiesuunnitelmaan merkitään:

- pelastusajoneuvon esteettömät ajoreitit ja toimintapaikat kaltevuuksineen
- pelastustien pintamateriaalit
- puomin ulottumat toimintapaikalla (puusto ei saa olla pelastusajoneuvon toiminnan esteenä)
- varateinä toimivat ikkunat ja parvekkeet
- pelastustiekyltin paikka
- mahdollisen tonttiopastetaulun paikka
- mahdolliset avattavat ajoesteet

Rakennuspaikan ulkopuolelle (naapurikiinteistö, katu- tai puistoalue) suunniteltavista pelastusteistä tulee sopia naapureiden kesken, jotta pelastustie säilyy ja on käytettävissä rakennuslupasuunnitelmien mukaisesti.

5. Pelastustien merkitseminen / tonttiopastetaulu kiinteistössä:

Pelastusteiden sisäänajoreitit on merkittävä tonttiliittymään tieliikenneasetuksen mukaisella kaksikielisellä lisäkilvellä. Pelastustiekilven yhteyteen laitetaan tarvittaessa ajo- tai pysäköintikieltomerkit.

Pelkästään ensihoitoyksikölle tarkoitettua ajoreittiä ei merkitä pelastustiekilvellä, vaan ajoreitti merkitään tarvittaessa tonttiopastetauluun.

Kaikki ajoneuvoliikennöinnin mahdollistavat kansirakenteet on merkittävä tarvittavilla painorajoituskilvillä.

Tontin liittymäteiden alkupäähän on asennettava erillinen tonttiopastetaulu, kun tontilla on vähintään neljä rakennusta. Opastetauluista ilmenee mm. rakennusten sijainti, porrashuoneet, katuosoitteet, pihatiet alueella ja ”olet tässä” – paikka sekä varsinaiset pelastustiet. Ajoväylien mahdolliset painorajoitukset merkitään opastetauluun. Opastetaulu helpottaa pelastushenkilöstöä kohteen löytämisessä ja samalla nopeuttaa merkittävästi avun saapumista paikalle.

Kiinteistön vakituisten ja tilapäisten käyttäjien tulee olla tietoisia kiinteistön pelastus- ja varatiejärjestelyistä. Pelastustiesuunnitelman tulee olla esillä esim. kiinteistön pääsisäänkäynnin yhteydessä.

6. Pelastustien kunnossapito:

Kiinteistön on huolehdittava, että pelastustiet ovat asianmukaisessa kunnossa ympäri vuoden. Pelastustie hiekoitetaan talvikausina, varsinkin jos pelastustien osuudella on merkittäviä korkeuseroja. Pelastustie on aina pidettävä vapaana kaikista esteistä (esim. autot, betoniesteet, lumitms.). Pelastustielle saa sijoittaa ainoastaan jousikuormitteisen puomin tai kolmioavaimella avattavan ajoesteen (kolmioavainlukitus 10 mm:n yleismallisella kolmioavaimella).

7. Olemassa olevan pelastustien huomiointi kiinteistöön kohdistuvien rakennustöiden aikana:

Pelastustien toimivuus on huomioitava myös esim. kiinteistön korjaus- tai laajennustöissä tai piha-alueen muutoksissa, jos ne vaikuttavat varateiden tai pelastusteiden käytettävyyteen. Pelastustie- / varatiejärjestelymuutokset on hyväksyttävä viranomaisilla.

Pelastustien toimivuus testataan tarvittaessa pelastuslaitoksen kalustolla ennen rakennusvalvontaviranomaisen käyttöönottokatselmusta.